

Lớp Phật Pháp Buddhaddhamma

Môn học: Phật Pháp Cơ Bản

Bài học ngày 16.1.2023

Phần II: Phật Pháp

NGHIỆP BÁO

NGHIỆP VÀ TÁI SANH

Nghiệp báo và luân hồi là hai giáo nghĩa quen thuộc nhưng thường có nhiều ngộ nhận. Cả hai đều được tin tưởng qua sinh hoạt hằng ngày trong sự tạo phước và tu tập. Có thể nói nếu không có kiến thức căn bản về Phật pháp thì những tin tưởng suông thường theo tín ngưỡng dân gian và gắn với Bà la môn giáo hơn là Phật pháp. Hiểu nghiệp báo và luân hồi theo cách cố định là sai lầm. Hiểu theo thường kiến cũng sai lầm. Hiểu như số mệnh càng sai lầm hơn.

Không thể hiểu về nghiệp báo nếu không tin có luân hồi. Một kiếp sống, đời hiện tại, là khung thời gian rất hạn hẹp để nói về nghiệp và quả dị thực. Cuộc sống theo Phật pháp là dòng luân hồi mà nghiệp đóng vai trò chi phối. Phải ý thức được mỗi chúng sanh chào đời “có nghiệp là thai tạng” và ngay khi thọ sanh “mỗi chúng sanh đều có nghiệp riêng” thì mới hiểu phần nào nghiệp báo.

Rất nhiều Phật tử khi tạo phước thường nghĩ rằng cho kiếp sau. Hiểu như vậy không đúng với lời Phật dạy. Thể hiện nghiệp lành không đơn giản như đầu tư may rủi mà là nếp sống hoan hỷ trong thiện tâm và thiện hạnh. Tạo nghiệp lành là tạo thói quen tốt và tinh thần tích cực. Tạo nghiệp lành là một phần của sự tu tập cho kiếp hiện tại. Cứ nghĩ đến đời sau mà quên hẳn hiện tại là cái nhìn rất sai với Phật Pháp. Cần có cái nhìn dung hợp về sự hiển hiện của nghiệp lực trong hiện tại và kết quả dị thực về sau...

Trên phương diện nghiệp báo thì có thể nói là người bình thường có thể hiểu và tin nhưng không thể biết rõ và biết chính xác. Điều này tương tự như khi người ta nói có trình độ học vấn cao thì lợi tức thu nhập khá hơn người không có trình độ. Tổng quát thì đúng nhưng trên thực tế vẫn có một số người rất giàu không có bằng cấp cao

thuê mướn những người có bằng tiến sĩ làm việc cho mình. Trong cái chung chung vẫn có những ngoại lệ.

Chính niềm tin ở luân hồi khiến cho niềm tin nghiệp báo trở thành hiện thực. Một số không nhỏ những người tin rằng kiếp hiện tại có thể được hoạch định và sống thoải mái nhờ vào tài năng và trí tuệ. Nhưng nói đến đời sau thì cần tạo phúc đức vì không thể biết kiếp sau thế nào. Mặc dù cách hiểu này có phần mơ hồ nhưng chính vì niềm tin ở luân hồi khiến nhiều người sống hiền thiện và tạo các công đức.

Bài tiếp theo: Luân hồi qua góc nhìn của nghiệp lực

Tỳ khưu Giác Đăng biên soạn